

Nr 223

Av fru **Sjövall m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Statens tekniska forskningsråd.

Enligt en föreskrift i instruktionen för de fem egentliga forskningsråden inom ecklesiastikdepartementets verksamhetsområde skall beslut om anslag som fattas av råden underställas Kungl. Maj:t för godkännande om anslaget överstiger 100 000 kr. Samma förhållande gäller för statens tekniska forskningsråd under handelsdepartementet. Forskningsrådets samarbetsdelegation har i en skrivelse till Kungl. Maj:t begärt att denna gräns för rådets fria anslagsutdelningsrätt helt skall slopas eller väsentligt höjas.

I årets statsverksproposition (Bil. 10, s. 552) tas samarbetsdelegationens förslag upp till behandling i samband med anslagen till forskningsråden inom ecklesiastikdepartementets område. Ecklesiastikministern uttalar därvid att han ämnar föreslå Kungl. Maj:t en sådan ändring i instruktionen för forskningsråd inom departementets område, att den ovan nämnda gränsen för forskningsrådets rätt att fritt utdela anslag utan Kungl. Maj:ts godkännande höjs från 100 000 till 300 000 kr. Ett motsvarande uttalande av handelsministern gällande statens tekniska forskningsråd, vilket sorterar under handelsdepartementet, återfinnes inte i samband med behandlingen av rådets anslag i årets statsverksproposition.

Vid fjolårets riksdag togs det här aktuella problemet upp i motionsparet I: 710 och II: 836. Därvid påpekades bl. a., att det blir allt vanligare att anslag till enstaka projekt med flerdubbla belopp överstiger den aktuella gränsen för forskningsrådets fria utdelningsrätt. Detta orsakas i första hand av att forskningsprojekten i ökad grad blir kostnadskrävande genom att komplicerade expertimentella studier och extensiva fältstudier blir allt vanligare och nödvändigare i forskningsarbetet. I årets statsverksproposition har vidare forskningsråden rekommenderats att i större utsträckning satsa på ökade materiella resurser, bl. a. apparater, med tanke på den knappa tillgången på forskarpersonal. Om denna rekommendation effektivt skall kunna följas, torde en förutsättning vara att anslagens genomsnittstorlek kan höjas. En tendens mot växande anslagsbelopp torde också kunna spåras enbart på grund av successivt stigande personal- och materialkostnader.

Det kan i detta sammanhang vara av intresse att notera att Malmfonden och Riksbanksfonden, två organ med en verksamhet likartad forskningsrådets, fritt kan utdela anslag utan begränsning av beloppens storlek. Detsamma gäller även Jordbrukets forskningsråd, som räknas som ett av de sju egentliga forskningsråden.

Mot bakgrunden härav är det glädjande att ecklesiastikministern aviserar en höjning av gränsen för forskningsrådets fria anslagsutdelningsrätt för råden under ecklesiastikdepartementet. Trots avsaknaden av en förutskickad ändring av motsvarande regel för statens tekniska forskningsråd förutsätter vi att detta även fortsättningsvis skall tillerkännas rätten att fritt utdela anslag efter samma grunder som forskningsråden inom ecklesiastikdepartementets verksamhetsområde.

Med hänvisning till det ovan sagda hemställles,

att riksdagen, vid behandlingen av anslaget till Statens tekniska forskningsråd, teknisk forskning, för budgetåret 1966/67 under tionde huvudtiteln, måtte uttala att Kungl. Maj:t vidtager den ändring av bestämmelserna som erfordras för att höja det belopp, intill vilket statens tekniska forskningsråd har rätt att utdela anslag utan att beslut om beviljat bidrag skall underställas Kungl. Maj:t för godkännande, från 100 000 till 300 000 kronor, i likhet med vad som avses komma att gälla för forskningsråden inom ecklesiastikdepartementets område.

Stockholm den 25 januari 1966

Elisabet Sjövall

C. G. Regnéll

Erik Grebäck

C.-G. Enskog